

Artikel 1. DEFINITIES

De met hoofdletters aangegeven definities hebben in het kader van deze algemene voorwaarden de volgende betekenis:

- a. **Beroepsregelgeving:** de beroeps- en gedragsregels waaraan de accountant vanwege de inschrijving in het accountantsregister van de NBA is onderworpen;
- b. **Bescheiden:** alle door Opdrachtgever aan Opdrachtnemer ter beschikking gestelde informatie of gegevens, al dan niet vervat op (on)stoffelijke dragers en al dan niet ondergebracht bij derden, alsmede alle in het kader van de uitvoering van de Opdracht / Overeenkomst door Opdrachtnemer vervaardigde of verzamelde gegevens, al dan niet vervat op (on)stoffelijke dragers en al dan niet ondergebracht bij derden, alsmede alle overige informatie van enige relevantie voor de uitvoering of voltooiing van de Opdracht, al dan niet vervat op (on)stoffelijke dragers;
- c. **Medewerker:** een natuurlijke persoon werkzaam bij of verbonden aan de Opdrachtnemer al dan niet op grond van een arbeidsovereenkomst;
- d. **Opdracht / Overeenkomst:** de overeenkomst van opdracht, waarbij Opdrachtnemer zich jegens Opdrachtgever verbindt om bepaalde Werkzaamheden te verrichten;
- e. **Opdrachtgever:** de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die aan Opdrachtnemer de opdracht heeft gegeven tot het verrichten van Werkzaamheden;
- f. **Opdrachtnemer:** het kantoor dat de Opdracht heeft aanvaard. Alle Opdrachten worden uitsluitend aanvaard en uitgevoerd door het kantoor, niet door of vanwege een individuele Medewerker, ongeacht of Opdrachtgever de Opdracht uitdrukkelijk of stilzwijgend heeft verleend met het oog op uitvoering hiervan door een bepaalde Medewerker of bepaalde Medewerkers. De artikelen 7:404, 7:407 lid 2 en 7:409 BW worden uitdrukkelijk van toepassing uitgesloten;
- g. **Werkzaamheden:** alle door Opdrachtnemer ten behoeve van Opdrachtgever uit te voeren Werkzaamheden waartoe Opdracht is gegeven en die door Opdrachtnemer zijn aanvaard alsmede alle daaruit voortvloeiende Werkzaamheden.

Artikel 2. TOEPASSELIJKHEID

1. Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op: alle aanbestedingen, offertes, Opdrachten, rechtsbetrekkingen en overeenkomsten, hoe ook genaamd, waarbij Opdrachtnemer zich verbindt / zal verbinden om Werkzaamheden te verrichten voor Opdrachtgever, alsmede op alle daaruit voortvloeiende Werkzaamheden.
2. Afwijkingen van, en aanvullingen op, deze algemene voorwaarden zijn slechts geldig indien deze uitdrukkelijk en schriftelijk zijn overeengekomen in, bijvoorbeeld, een (schriftelijke) overeenkomst of opdrachtbevestiging.
3. Indien enige voorwaarde in deze algemene voorwaarden en in de opdrachtbevestiging onderling tegenstrijdig zijn, geldt de in de opdrachtbevestiging opgenomen voorwaarde voor wat betreft de tegenstrijdigheid.
4. De toepasselijkheid van de algemene voorwaarden van Opdrachtgever wordt door Opdrachtnemer uitdrukkelijk van de hand gewezen.

Artikel 3. GEGEVENS OPDRACHTGEVER

1. Opdrachtgever is gehouden om alle Bescheiden welke Opdrachtnemer naar zijn oordeel nodig heeft voor het correct uitvoeren van de verleende Opdracht in de gewenste vorm, op de gewenste wijze en tijdig ter beschikking van Opdrachtnemer te stellen. Opdrachtnemer bepaalt wat onder gewenste vorm, gewenste wijze en tijdig dient te worden verstaan.
2. Opdrachtgever staat in voor de juistheid, volledigheid en de betrouwbaarheid van de door hem verstrekte Bescheiden, ook indien deze van derden afkomstig zijn, voor zover uit de aard van de Opdracht niet anders voortvloeit.
3. Opdrachtnemer heeft het recht om de uitvoering van de Opdracht op te schorten tot het moment dat Opdrachtgever aan de in het eerste en tweede lid genoemde verplichtingen heeft voldaan.
4. Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer voor schade die het gevolg is van onjuiste of onvolledige Bescheiden.
5. Voor rekening en risico van Opdrachtgever zijn de door Opdrachtnemer gemaakte extra kosten en extra uren, alsmede de overige schade voor Opdrachtnemer, vanwege het niet, niet tijdig of niet behoorlijk verschaffen door de Opdrachtgever van voor de uitvoering van de Werkzaamheden noodzakelijke Bescheiden.
6. Op eerste verzoek van Opdrachtgever zal Opdrachtnemer de originele, door Opdrachtgever verstrekte, Bescheiden aan Opdrachtgever retourneren.

Artikel 4. UITVOERING OPDRACHT

1. Opdrachtnemer voert de Opdracht uit naar beste kunnen en met in achtneming van de toepasselijke wet- en (Beroeps)regelgeving.
2. Opdrachtnemer bepaalt de wijze waarop de Opdracht wordt uitgevoerd en door welke Medewerker(s).
3. Opdrachtnemer heeft het recht om Werkzaamheden te laten verrichten door een door de Opdrachtnemer aan te wijzen derde.

Artikel 5. (BEROEPS)REGELGEVING

1. Opdrachtgever verleent telkens en volledig medewerking aan de verplichtingen die voor Opdrachtnemer voortvloeien uit de toepasselijke (Beroeps)regelgeving.
2. Opdrachtgever is erme bekend dat Opdrachtnemer - onder meer, doch niet uitsluitend -:
 - a. op grond van geldende wet- en (Beroeps)regelgeving verplicht kan zijn om bepaalde, in die wet- en (Beroeps)regelgeving omschreven en tijdens de uitvoering van zijn Werkzaamheden bekend geworden, transacties te melden aan de daarvoor van overheidswege ingestelde autoriteiten;
 - b. op grond van geldende wet- en (Beroeps)regelgeving in bepaalde situaties een fraudemelding zal moeten doen;
 - c. krachtens geldende wet- en (Beroeps)regelgeving verplicht kan zijn om een onderzoek naar de (identiteit van) Opdrachtgever c.q. de cliënt te doen.
3. Opdrachtnemer sluit iedere aansprakelijkheid uit voor schade die ontstaat bij Opdrachtgever ten gevolge van het voldoen door Opdrachtnemer aan de voor hem geldende wet- en (Beroeps)regelgeving.

Artikel 6. INTELLECTUELE EIGENDOM

1. Het uitvoeren van de Opdracht door Opdrachtnemer houdt niet in de overdracht van intellectuele eigendomsrechten die bij Opdrachtnemer rusten. Alle intellectuele eigendomsrechten die ontstaan tijdens, of voortvloeien uit, de uitvoering van de Opdracht behoren toe aan Opdrachtnemer.
2. Het is Opdrachtgever uitdrukkelijk verboden om de producten waarin intellectuele eigendomsrechten van Opdrachtnemer zijn vevat, dan wel producten waarop intellectuele eigendomsrechten rusten met betrekking tot het gebruik waarvan Opdrachtnemer gebruiksrechten heeft verworven - waaronder in dit verband in elk geval, maar niet uitsluitend, begrepen: computerprogramma's, systeemontwerpen, werkwijzen, adviezen, (mode)contracten, rapportages, templates, macro's en andere geestesproducten - te veeveelvoudigen, te openbaren of te exploiteren.
3. Het is Opdrachtgever niet toegestaan om de in het tweede lid genoemde producten zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Opdrachtnemer aan derden ter hand te stellen, anders dan ter verkrijging van een deskundig oordeel omtrent de toepassing van de Werkzaamheden door Opdrachtnemer. Opdrachtgever zal in dat geval zijn verplichtingen op grond van dit artikel opleggen aan de door hem ingeschakelde derden.

Artikel 7. OVERMAGHT

1. Indien partijen de verplichtingen uit de overeenkomst niet, niet tijdig of niet behoorlijk kunnen nakomen ten gevolge van overmacht in de zin van art. 6:75 BW dan worden die verplichtingen opgeschort tot op het moment dat partijen alsnog in staat zijn deze op de overeengekomen wijze na te komen.
2. In geval de situatie als bedoeld in het eerste lid zich voordoet hebben partijen het recht om de overeenkomst geheel of gedeeltelijk en met onmiddellijke ingang schriftelijk op te zeggen, overigens zonder dat recht op enige schadevergoeding bestaat.

Artikel 8. HONORARIUM EN KOSTEN

1. De door Opdrachtnemer uitgevoerde Werkzaamheden worden op basis van bestede tijd en gemaakte kosten aan Opdrachtgever in rekening gebracht. Betaling van het honorarium is niet afhankelijk van het resultaat van de Werkzaamheden tenzij anders overeengekomen. Reistijd en verblijfskosten worden apart in rekening gebracht.
2. Naast het honorarium worden de door Opdrachtnemer gemaakte kosten en de declaraties van door Opdrachtnemer ingeschakelde derden aan Opdrachtgever in rekening gebracht.
3. Opdrachtnemer heeft het recht om een voorschot te vragen aan Opdrachtgever.
4. Indien na de totstandkoming van de Overeenkomst, doch voordat de Opdracht geheel is uitgevoerd, honoraria of prijzen een wijziging ondergaan, is Opdrachtnemer gerechtigd het overeengekomen tarief dienovereenkomstig aan te passen.
5. Over alle door Opdrachtgever aan Opdrachtnemer verschuldigde bedragen wordt indien de wet daartoe verplicht de omzetbelasting afzonderlijk in rekening gebracht.

Artikel 9. BETALING

1. Betaling door Opdrachtgever van de aan Opdrachtnemer verschuldigde bedragen dient, zonder dat Opdrachtgever recht heeft op enige aftrek, korting of verrekening, te geschieden binnen 30 dagen na de factuurdatum, tenzij anders overeengekomen. De dag van betaling is de dag van afschrijving van het verschuldigde op de rekening van Opdrachtnemer.
2. Indien Opdrachtgever niet binnen de in het eerste lid genoemde termijn heeft betaald, is Opdrachtgever van rechtswege in verzuim en is Opdrachtnemer gerechtigd om vanaf dat moment de wettelijke (handels)rente in rekening te brengen.
3. Indien Opdrachtgever niet binnen de in het eerste lid genoemde termijn heeft betaald, is Opdrachtgever gehouden tot vergoeding van alle door Opdrachtnemer gemaakte gerechtelijke en buitengerechtelijke (incasso)kosten. De vergoeding van de gemaakte kosten beperkt zich niet tot de eventueel door de rechter vastgestelde kostenveroordeling.
4. In geval van een gezamenlijk gegeven Opdracht zijn Opdrachtgevers hoofdelijk aansprakelijk voor de betaling van het factuurbedrag en de verschuldigde rente(n) en kosten.
5. Indien de financiële positie of het betalingsgedrag van Opdrachtgever naar het oordeel van Opdrachtnemer daartoe aanleiding geeft, dan wel indien Opdrachtgever nalaat een voorschot dan wel een declaratie binnen de daarvoor gestelde betalingstermijn te voldoen, is Opdrachtnemer gerechtigd van Opdrachtgever te verlangen, dat deze onvervuld (aanvullende) zekerheid stelt in een door Opdrachtnemer te bepalen vorm. Indien Opdrachtgever nalaat de verlangde zekerheid te stellen, is Opdrachtnemer gerechtigd, onverminderd zijn overige rechten, de verdere uitvoering van de overeenkomst onmiddellijk op te schorten en is al hetgeen Opdrachtgever aan Opdrachtnemer uit welke hoofde ook verschuldigd is, direct opeisbaar.

Artikel 10. TERMIJNEN

1. Indien tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer een termijn/datum is afgesproken waarbinnen de Opdracht dient te worden uitgevoerd en Opdrachtgever verzuimt om: (a) een vooruitbetaling te voldoen - indien overeengekomen - of (b) de noodzakelijke Bescheiden tijdig, volledig, in de gewenste vorm en op de gewenste wijze ter beschikking te stellen, dan treden Opdrachtgever en Opdrachtnemer in overleg over een nieuwe termijn/datum waarbinnen de Opdracht dient te worden uitgevoerd.
2. Termijnen waarbinnen de Werkzaamheden dienen te zijn afgerond, zijn slechts te beschouwen als een fatale termijn indien dit uitdrukkelijk en met zoveel woorden tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer overeengekomen is.

Artikel 11. AANSPRAKELIJKHEID EN VRIJWARINGEN

1. Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor schade van Opdrachtgever die ontstaat doordat Opdrachtgever aan Opdrachtnemer onjuiste of onvolledige Bescheiden heeft verstrekt.
2. Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor enige gevolgschade, bedrijfsschade of indirecte schade die het gevolg is van het niet, niet tijdig of niet deugdelijk presteren door Opdrachtnemer.
3. Opdrachtnemer is jegens Opdrachtgever uitsluitend aansprakelijk voor schade die het rechtstreekse gevolg is van een (samenhangende serie van) toerekenbare tekortkoming(en) in de uitvoering van de Opdracht. Deze aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat volgens de aansprakelijkheidsverzekeraar van Opdrachtnemer voor het betreffende geval wordt uitgekeerd, vermeerderd met het eventueel door Opdrachtnemer uit hoofde van de verzekering te dragen eigen risico.
4. Indien, om welke reden dan ook, de aansprakelijkheidsverzekeraar niet tot uitkering overgaat, is de aansprakelijkheid van Opdrachtnemer beperkt tot het bedrag van het voor de uitvoering van de Opdracht in rekening gebrachte honorarium. Indien de Opdracht een duurovereenkomst betreft met een looptijd van meer dan een jaar dan wordt het hiervoor bedoelde bedrag gesteld op één maal het bedrag van het honorarium dat in de twaalf maanden voorafgaand aan het ontstaan van de schade in rekening is gebracht aan Opdrachtgever. In geen geval zal de totale vergoeding van de schade op grond van dit artikel meer bedragen dan € 5.000,-, per toerekenbare tekortkoming, tenzij partijen - gezien de omvang van de Opdracht of de risico's die met de Opdracht gepaard gaan - reden zien om bij het aangaan van de overeenkomst af te wijken van dit maximum. Een samenhangende serie van toerekenbare tekortkomingen geldt als één toerekenbare tekortkoming.
5. De in dit artikel opgenomen beperkingen van aansprakelijkheid zijn niet van toepassing indien en voor zover sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid van Opdrachtnemer of haar leidingvend management.
6. Opdrachtgever is gehouden om schadebeperkende maatregelen te nemen. Opdrachtnemer heeft het recht om de schade ongedaan te maken of te beperken door herstel of verbetering van de uitgevoerde Werkzaamheden.
7. Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer voor vorderingen van derden wegens schade die veroorzaakt is doordat Opdrachtgever aan Opdrachtnemer geen, onjuiste of onvolledige Bescheiden heeft verstrekt.
8. Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer voor aanspraken van derden (Medewerkers van Opdrachtnemer en door Opdrachtnemer ingeschakelde derden daaronder begrepen) die in verband met de uitvoering van de Opdracht schade lijden welke het gevolg is van het handelen of nalaten van Opdrachtgever of van onveilige situaties in diens bedrijf of organisatie.

Artikel 12. OPZEGGING

1. Opdrachtgever en Opdrachtnemer kunnen te allen tijde (tussentijds) de overeenkomst opzeggen zonder inachtneming van een opzegtermijn. Indien de overeenkomst eindigt voordat de Opdracht is voltooid, is Opdrachtgever het honorarium verschuldigd overeenkomstig de door Opdrachtnemer opgegeven uren voor Werkzaamheden die ten behoeve van Opdrachtgever zijn verricht.
2. Opzegging dient schriftelijk te geschieden.
3. Indien tot (tussentijdse) opzegging is overgegaan door Opdrachtgever, heeft Opdrachtnemer recht op vergoeding van het aan zijn zijde ontstane en aanspreekbaar te maken bezettingsverlies, alsmede op vergoeding van additionele kosten die Opdrachtnemer reeds heeft gemaakt en kosten die voortvloeien uit eventuele annulering van ingeschakelde derden (zoals - onder meer - eventuele kosten met betrekking tot onderaanneming).
4. Indien tot (tussentijdse) opzegging is overgegaan door Opdrachtnemer, heeft Opdrachtgever recht op medewerking van Opdrachtnemer bij overdracht van Werkzaamheden aan derden, tenzij er sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid aan de zijde van Opdrachtnemer waardoor Opdrachtnemer zich genoodzaakt ziet tot opzegging over te gaan. Voorwaarde voor het recht op medewerking als in dit lid bepaald, is dat Opdrachtgever alle onderliggende openstaande voorschotten dan wel alle declaraties heeft voldaan.

Artikel 13. OPSCHORTINGSRECHT

1. Opdrachtnemer is bevoegd om na een zorgvuldige belangenafweging de nakoming van al zijn verplichtingen op te schorten, waaronder begrepen de afgifte van Bescheiden of andere zaken aan Opdrachtgever of derden, tot op het moment dat alle opeisbare vorderingen op Opdrachtgever volledig zijn voldaan.
2. Het eerste lid is niet van toepassing met betrekking tot Bescheiden van Opdrachtgever die (nog) geen bewerking door Opdrachtnemer hebben ondergaan.

Artikel 14. VERVALTERMIJN

Voor zover in deze algemene voorwaarden niet anders is bepaald, vervallen vorderingsrechten en andere bevoegdheden van Opdrachtgever uit welke hoofde ook jegens Opdrachtnemer in verband met het verrichten van Werkzaamheden door Opdrachtnemer, in ieder geval na één jaar na het moment waarop Opdrachtgever bekend werd of redelijkerwijs bekend kon zijn met het bestaan van deze rechten en bevoegdheden. Deze termijn betreft niet de mogelijkheid om een klacht in te dienen bij de daartoe aangewezen instantie(s) voor de klachtbehandeling en/of de Raad voor Geschillen.

Artikel 15. ELEKTRONISCHE COMMUNICATIE

1. Tijdens de uitvoering van de Opdracht kunnen Opdrachtgever en Opdrachtnemer op verzoek van Opdrachtgever door middel van elektronische middelen met elkaar communiceren.
2. Opdrachtgever en Opdrachtnemer zijn jegens elkaar niet aansprakelijk voor schade die eventueel voortvloeit bij één of ieder van hen tengevolge van het gebruik van elektronische middelen van communicatie, waaronder - maar niet beperkt tot - schade ten gevolge van niet-aflevering of vertraging bij de aflevering van elektronische communicatie, onderschepping of manipuleren van elektronische communicatie door derden of door programmatuur/apparatuur gebruikt voor verzending, ontvangst of verwerking van elektronische communicatie, overbrenging van virussen en het niet of niet goed functioneren van het telecommunicatienetwerk of andere voor elektronische communicatie benodigde middelen, behoudens voor zover de schade het gevolg is van opzet of grove schuld.
3. Zowel Opdrachtgever als Opdrachtnemer zullen al hetgeen redelijkerwijs van ieder van hen verwacht mag worden doen of nalaten ter voorkoming van het optreden van voornoemde risico's.
4. De data-uitwisseling van de computersystemen van verzender leveren dwingend bewijs op van (de inhoud van) de door verzender verzonden elektronische communicatie tot het moment dat tegenbevestiging is geleverd door de ontvanger.

Artikel 16. OVERIGE BEPALINGEN

1. Indien Opdrachtnemer op locatie van Opdrachtgever Werkzaamheden verricht, draagt Opdrachtgever zorg voor een geschikte werkplek, die voldoet aan de wettelijk gestelde ARBO-normen en aan andere toepasselijke regelgeving met betrekking tot arbeidsomstandigheden. Opdrachtgever dient er voor zorg te dragen dat Opdrachtnemer in dat geval wordt voorzien van kantoorruimte en overige faciliteiten die naar het oordeel van Opdrachtnemer noodzakelijk of nuttig zijn om de Overeenkomst uit te voeren en die voldoende aan alle daaraan te stellen (wettelijke) vereisten. Met betrekking tot beschikbaar gestelde (computer)faciliteiten is Opdrachtgever verplicht voor continue zorg te dragen onder meer door middel van voldoende back-up, veiligheid en viruscontrole procedures. Opdrachtnemer zal viruscontrole procedures toepassen wanneer Opdrachtnemer van de faciliteiten van Opdrachtgever gebruik maakt.
2. Opdrachtgever zal geen bij de uitvoering van de Werkzaamheden betrokken Medewerkers aannemen of benaderen om bij Opdrachtgever, al dan niet tijdelijk, direct of indirect in dienst te treden, dan wel direct of indirect ten behoeve van Opdrachtgever, al dan niet in loondienst, werkzaamheden te verrichten gedurende de looptijd van de Overeenkomst of enige verlenging daarvan en gedurende de 12 maanden daarna.

Artikel 17. TOEPASSELIJK RECHT EN FORUMKEUZE

1. De Overeenkomst wordt beheerst door Nederlands recht.
2. Alle geschillen zullen worden beslecht door de bevoegde rechter in het arrondissement waarin Opdrachtnemer gevestigd is.
3. Het bepaalde in lid 1 en 2 van dit artikel laat onverlet de mogelijkheid van Opdrachtgever om een geschil voor te leggen bij de Raad voor Geschillen en/of de procesgang van klagte te volgen.

Artikel 18. REPARATIECLAUSULE NETIGHEDEN

1. Indien enige bepaling uit deze algemene voorwaarden of uit de onderliggende Opdracht/Overeenkomst geheel of ten dele nietig en/of niet geldig en/of niet afdwingbaar mocht zijn, dit tengevolge van enig wettelijk voorschrift, rechterlijke uitspraak dan wel anderszins, dan zal dit geen enkel gevolg hebben voor de geldigheid van alle andere bepalingen van deze algemene voorwaarden of de onderliggende Opdracht/Overeenkomst.
2. Indien een bepaling van deze algemene voorwaarden of de onderliggende Opdracht/Overeenkomst niet geldig mocht zijn om een reden als bedoeld in het vorige lid, maar wel geldig zou zijn indien deze een beperktere omvang of strekking zou hebben, dan zal deze bepaling -vooreerst- automatisch gelden met de meest verstrekkende of omvangrijkste beperktere omvang of strekking waarmee of waarin zij wel geldig is.
3. Onverminderd het bepaalde in lid 2 kunnen partijen desgewenst in overleg treden teneinde nieuwe bepalingen ter vervanging van de nietige c.q. vernietigde bepalingen overeen te komen. Daarbij zal zoveel mogelijk aangesloten worden bij het doel en de strekking van de nietige c.q. vernietigde bepalingen.

【•】

Toelichting op de Algemene Voorwaarden

In dit document wordt een toelichting gegeven op artikelen in de Model Algemene Voorwaarden NBA 2013. Deze toelichting is geschreven voor de gebruiker van de algemene voorwaarden, de accountant, en niet zozeer voor de contractpartij.

Om het document compact en leesbaar te houden is ervoor gekozen om niet alle artikelen en/of leden van artikelen uit het model te bespreken. Voorts beoogt deze toelichting een korte uitleg te geven. Uitdrukkelijk is het niet de bedoeling van de opstellers om een diepgaande juridische uiteenzetting te geven. Een uitzondering hierop is wellicht de uiteenzetting van het vraagstuk van de toepasselijkheid bij artikel 2.

Aan de inhoud van dit document kunnen geen rechten worden ontleend. Wetten kunnen worden gewijzigd en jurisprudentie is aan constante ontwikkeling onderhevig. Alhoewel de NBA zich committeert om deze algemene voorwaarden aan te passen indien ontwikkelingen dit noodzakelijk maken, zijn sommige ontwikkelingen niet te voorzien.

Artikel 1. ALGEMEEN

Ad sub b.)

De definitie van “bescheiden” is zo ruim mogelijk geformuleerd en omvat daardoor ook bijvoorbeeld controlebescheiden.

Ad sub e.)

Het Burgerlijk Wetboek (hierna: “BW”) legt aansprakelijkheden bij individuele, bij opdrachtnemer werkzame, personen. Voorts wordt in het BW geregeld dat een opdracht kan eindigen door de dood van een persoon indien de opdracht met het oog op deze persoon is verleend. Dit betreft regeland recht. Met andere woorden, van dit recht mag worden afgeweken bij overeenkomst. Om ongewenste gevolgen van het regelende recht te beperken is in het model in de definitie van ‘Opdrachtnemer’ opgenomen dat de artikelen 7:404 (de persoon aan wie de opdracht is gegeven is gehouden deze opdracht zelf te verrichten), 7:407 lid 2 (hoofdelijke verbondenheid bij twee of meer opdrachtnemers) en 7:409 BW (opdracht eindigt door dood opdrachtnemer) zijn uitgesloten.

Artikel 2. TOEPASSELIJKHEID

Lid 1)

Voor de toepasselijkheid van algemene voorwaarden is bij grotere opdrachtgevers in beginsel [NB: dit is anders bij particulieren en ‘kleine ondernemers’: zie onder] voldoende dat de opdrachtgever er *bij of voorafgaand aan het sluiten van de overeenkomst* op wordt gewezen dat op de opdracht de algemene voorwaarden van toepassing zijn. Als de opdrachtgever niet aangeeft níet akkoord te gaan met de voorwaarden of in het geheel niet reageert op de aanwijzing dat de algemene voorwaarden van toepassing zijn (zoals meestal het geval is), dan zijn de voorwaarden toepasselijk. Het feit dat de opdrachtgever de inhoud van de algemene voorwaarden niet kende, bijvoorbeeld omdat hij deze niet heeft bekeken, staat niet aan de gebondenheid ervan in de weg.

Als tegenhanger van deze snelle toepasselijkheid heeft de wetgever, om particulieren en kleinere ondernemers te beschermen, bepaald dat juist deze - wat zwakkere contractspartijen - dienen te worden beschermd: deze dienen geïnformeerd te worden over de inhoud van de algemene voorwaarden. De opdrachtnemer dient particulieren en kleine ondernemers een ‘redelijke mogelijkheid’ te bieden om, vóór of bij het sluiten van de overeenkomst, van de algemene voorwaarden kennis te nemen. Dit wordt de ‘informatieplicht’ genoemd.

De opdrachtnemer zal er in het kader van de informatieplicht voor moeten zorgen dat de voorwaarden al vóór de opdracht, doch uiterlijk bij het sluiten van de overeenkomst, aan de opdrachtgever ter hand zijn gesteld. Het meest praktische is om bij de offerte de voorwaarden bij te sluiten of deze tijdens de eerste

ontmoeting op kantoor te overhandigen en bij de opdrachtbevestiging nog eens mee te sturen. De hoofdregel van de informatieplicht is dat de voorwaarden daadwerkelijk ter hand worden gesteld. Bij discussie hierover zal de gebruiker van de voorwaarden moeten aantonen dat de voorwaarden zijn overhandigd.

Wordt, bij particulieren en kleinere ondernemers, niet aan de informatieplicht voldaan dan zijn de voorwaarden vernietigbaar. De particulier of de ondernemer moet op deze vernietigingsgrond wel een beroep doen.

Een beroep op de vernietiging van de algemene voorwaarden wordt gedaan in gevallen dat de voorwaarde gunstig is voor de opdrachtnemer en ongunstig voor de opdrachtgever. De overeenkomst blijft in dat geval in stand, maar de algemene voorwaarden gelden niet tussen partijen. Het is dus zaak, juist bij particulieren en kleinere ondernemers, om ervoor te zorgen dat de algemene voorwaarden altijd vóór of uiterlijk bij het sluiten van de overeenkomst worden overhandigd om problemen te voorkomen. Het simpelweg op offertes of briefpapier vermelden dat de voorwaarden van toepassing zijn, en bijvoorbeeld ter inzage liggen bij de Kamer van Koophandel of een gerecht is dus volstrekt onvoldoende in het kader van de informatieplicht en brengt het risico met zich dat de voorwaarden naderhand worden vernietigd.

De zwaardere informatieplicht zoals hierboven beschreven, geldt niet voor “grote” opdrachtgevers, te weten bedrijven die een jaarrekening publiceren of bedrijven bij wie meer dan vijftig personen werkzaam zijn. Ten opzichte van deze contractspartijen kan voor of bij het sluiten van de overeenkomst worden volstaan met een (duidelijke!) verwijzing naar de voorwaarden. De grote contractspartijen kunnen de voorwaarden dan niet achteraf vernietigen om de reden dat ze niet zijn overhandigd voor de totstandkoming van de overeenkomst.

Algemene voorwaarden kunnen ook digitaal beschikbaar worden gesteld. De opdrachtnemer is een redelijke mogelijkheid geboden om van de inhoud van de algemene voorwaarden kennis te nemen wanneer de algemene voorwaarden zodanig ter beschikking zijn gesteld, dat de opdrachtgever deze kan opslaan en de algemene voorwaarden voor de opdrachtgever toegankelijk zijn ten behoeve van latere kennisneming.

LET OP: indien de overeenkomst niet tot stand is gekomen via de elektronische weg heeft u uitdrukkelijke toestemming nodig van uw cliënt om de algemene voorwaarden op deze wijze ter beschikking te stellen. U doet er verstandig aan deze toestemming te bewaren.

Ad lid 4)

Dit artikel is opgenomen in het licht van de zogenoemde ‘battle of the forms’: de omstandigheid dat beide partijen hun algemene voorwaarden van toepassing verklaren. Ingevolge artikel 6:225 BW geldt als vuistregel dat de partij die als eerste zijn algemene voorwaarden van toepassing verklaart op de toepasselijkheid daarvan mag vertrouwen. Indien de andere partij dan toch wenst dat haar eigen voorwaarden van toepassing zijn, onder uitsluiting van toepasselijkheid van de algemene voorwaarden van de contractspartij, dan zal dit ‘uitdrukkelijk’, dus met een schriftelijke afwijzing van de toepasselijkheid van de algemene voorwaarden van de andere partij, moeten worden aangegeven *voordat* de overeenkomst tot stand komt. Artikel 2 lid 4 is opgenomen om misverstanden te voorkomen. Het is echter niet voldoende om op deze wijze de toepasselijkheid van de algemene voorwaarden van de andere partij af te wijzen. Wanneer beide partijen elk hun eigen voorwaarden van toepassing hebben verklaard op de overeenkomst dient concreet in de overeenkomst zelf opgenomen te worden welke voorwaarden van toepassing zijn.

Artikel 4 UITVOERING OPDRACHT

Indien de opdrachtnemer bij de uitvoering van de overeenkomst gebruik maakt van hulp van andere personen, dan is hij voor de gedragingen van deze derden op gelijke wijze als voor eigen gedragingen aansprakelijk (zie artikel 6:76 BW). Onder een gedraging is ook een (verwijtbaar) nalaten begrepen. Een hulppersoon is een ieder die bij de uitvoering van de verbintenis wordt ingeschakeld, dus niet alleen de ondergeschikten van de opdrachtnemer, maar ook zelfstandige hulppersonen zoals ingeschakelde ondergeschikten of zelfstandige uitvoerders. Artikel 6:76 BW is van regelend recht zodat het mogelijk is de aansprakelijkheid voor in te schakelen hulppersonen uit te sluiten. Hiervoor is in deze algemene voorwaarden niet gekozen. De opdrachtnemer is voor de gedragingen van de door hem ingeschakelde

derden aansprakelijk overeenkomstig zijn eigen gedragingen. Het is dus zaak om de aansprakelijkheidskwestie goed te regelen met eventueel ingeschakelde derden.

Ten overvloede: het staat de gebruiker van deze algemene voorwaarden vanzelfsprekend vrij om ten aanzien van het bovenstaande punt iets anders op te nemen in de algemene voorwaarden.

Benadrukt wordt dat dit artikellid niet betrekking heeft op de situatie waarin een accountant als eindverantwoordelijke groepsaccountant optreedt, omdat de accountant op wiens werkzaamheden door de groepsaccountant wordt voortgebouwd, niet onder de civielrechtelijke definitie van 'derde' valt zoals gehanteerd in het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 5. (BEROEPS)REGELGEVING

Op de uitvoering van werkzaamheden door de accountant is wet- en regelgeving van toepassing waaruit verplichtingen voortvloeien. Artikel 5 beoogt te bewerkstelligen dat de opdrachtnemer zijn werkzaamheden kan uitvoeren in overeenstemming met de op hem van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Opdrachtgever dient zich coöperatief op te stellen.

Met betrekking tot de Wet ter voorkoming van Witwassen en Financiering van Terrorisme (WWFT) hebben de Nederlandse Federatie van Belastingadviseurs (NFB) en de NBA (voorheen NIVRA en NOvAA) en de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB) gezamenlijk de 'Richtsnoeren voor de interpretatie van de Wet identificatie bij dienstverlening en de Wet melding ongebruikelijke transacties' uitgebracht, en aanpassingen daarop aan nieuwe ontwikkelingen en inzichten. In deze richtsnoeren is toegelicht welke diensten en situaties aanleiding kunnen geven voor een melding en welke gegevens moeten worden gemeld. Voor de laatst beschikbare versie en andere relevante documenten kunt u de websites van de beroepsorganisaties raadplegen.

Artikel 6. INTELLECTUELE EIGENDOM

Het bepaalde in dit artikel beoogt te bereiken dat alle rechten met betrekking tot de intellectuele eigendom bij opdrachtnemer blijven. Met name het auteursrecht zal een rol spelen in de verhouding tussen opdrachtnemer en opdrachtgever. Het auteursrecht geeft de rechthebbende de uitsluitende bevoegdheid het werk openbaar te maken en te veelevoudigen. Het uitsluitend recht gaat grotendeels op in de negatieve bevoegdheid derden te beletten deze, volgens de Auteurswet aan de auteursrechthebbende voorbehouden handelingen te verrichten, met als positief complement de bevoegdheid derden toe te staan die handelingen onder bepaalde voorwaarden te verrichten. Het auteursrecht ontstaat automatisch, enigerlei formaliteit, zoals inschrijving in een register of betaling van taksen, is niet vereist.

Voor het openbaar maken van door opdrachtnemer opgestelde stukken waarop auteursrechten rusten heeft opdrachtgever toestemming nodig van opdrachtnemer. Het verdient aanbeveling om in de opdrachtbevestiging expliciet op te nemen dat uitdrukkelijke schriftelijke toestemming vereist is voor het openbaar maken van de door de opdrachtgever opgestelde stukken/teksten.

Artikel 7. OVERMACHT

Voor een geslaagd beroep op overmacht is nodig dat de tekortkoming niet te wijten is aan de schuld van de opdrachtnemer, noch voor diens risico behoort te blijven. Ziekte levert bijvoorbeeld over het algemeen géén overmacht op. Omdat het bij overmacht om regeland recht gaat is het mogelijk de definitie van overmacht in de algemene voorwaarden op te rekken. Dit is in het model niet gedaan. Het oprekken van de definitie van overmacht is mogelijk door het invoegen van een artikellid waarin (bijvoorbeeld) wordt bepaald dat onder overmacht óók ziekte van de opdrachtnemer, althans diens medewerkers, of computerstoringen wordt verstaan. Dit kan van belang zijn voor kleine accountantskantoren.

Overmacht bij een ingeschakelde derde levert in het algemeen ook overmacht voor de opdrachtnemer zelf op. Een ingeschakelde derde is een ieder die bij de uitvoering van de verbintenis wordt ingeschakeld, dus niet alleen de ondergeschikten van de opdrachtnemer, maar ook zelfstandige derden zoals zelfstandige vrij beroepsbeoefenaren.

Artikel 8. HONORARIUM

Ad. lid 3)

Opgenomen is de mogelijkheid van het in rekening brengen van een voorschot. Het voorschot kan zowel voor de aanvang van de werkzaamheden als tussentijds in rekening worden gebracht. Opdrachtnemer is bevoegd reeds tijdens de uitvoering van de opdracht zijn werkzaamheden in rekening te brengen.

Artikel 9. BETALING

Ad. lid 1)

Achterstallige vergoedingen kunnen tot een onafhankelijkheidsprobleem leiden. In dit kader verdient het dan ook aanbeveling in de algemene voorwaarden, dan wel de opdrachtbevestiging, een maximale betalingstermijn overeen te komen met de opdrachtgever.

Ad. lid 3)

Over het algemeen wordt er slechts een bedrag aan buitengerechtelijke kosten toegewezen indien aangetoond kan worden dat daadwerkelijk substantiële kosten zijn gemaakt, bijvoorbeeld omdat er gedurende een langere periode gesommeerd is en overleg is geweest over een minnelijke regeling. De rechter is terughoudend met het toewijzen van incassokosten als er bijvoorbeeld slechts enkele (standaard) aanmaningen zijn verstuurd. De rechter oordeelt dan vaak dat de kosten hiervan onder de proceskostenveroordeling vallen als de debiteur inderdaad wordt veroordeeld tot betaling van de openstaande factuur. Helaas dekt de proceskostenveroordeling doorgaans bij lange na niet de daadwerkelijk gemaakte kosten voor rechtsbijstand.

Indien uw opdrachtgever een consument is, dient u er op bedacht te zijn dat artikel 9 lid 3 van de algemene voorwaarden geen werking heeft en u de staffel dient aan te houden bij de berekening van de buitengerechtelijke (incasso)kosten. Volledigheidshalve zou u in de opdrachtbevestiging kunnen opnemen dat, in afwijking van artikel 9 lid 3 van de algemene voorwaarden, de staffel zoals opgenomen in het Besluit vergoeding voor buitengerechtelijke incassokosten geldt.

Ad. lid 4)

Onder lid 4 is aangegeven dat indien er meerdere opdrachtgevers zijn, ieder van de opdrachtgevers hoofdelijk aansprakelijk kan zijn voor de betaling van de declaratie. In de opdrachtbevestiging moet worden aangegeven dat sprake is van meerdere opdrachtgevers.

Artikel 10. TERMIJNEN

Ad. lid 2)

Door in lid 2 af te wijken van het vermoeden dat een termijn voor het afronden van een opdracht een fatale termijn is als bepaald in artikel 6:83 onder a BW, is opdrachtnemer bij een te late nakoming niet direct in verzuim. Voordat opdrachtnemer in verzuim raakt is eerst een ingebrekestelling nodig van opdrachtgever en dient aan de opdrachtnemer een redelijke termijn te worden gegend (door opdrachtgever) om alsnog na te komen.

Artikel 11. AANSPRAKELIJKHEID

Ad. lid 1)

Opdrachtnemer zal rekening moeten houden met de mogelijkheid dat niet alle opdrachtgevers de op de opdracht betrekking hebbende materie zelf kunnen doorgronden of weten welke informatie al dan niet relevant is voor de opdrachtnemer. Hoewel aansprakelijkheid voor schade van de opdrachtgever, ontstaan doordat de opdrachtgever onjuiste of onvolledige informatie aan de opdrachtnemer heeft verstrekt, is uitgesloten in lid 1, is de vraag in hoeverre deze uitsluiting van aansprakelijkheid in een procedure overeind blijft. Dit hangt af van alle omstandigheden. In dit kader is het dus heel belangrijk om er niet vanzelfsprekend van uit te gaan dat de opdrachtgever weet welke informatie hij de opdrachtnemer dient te

verschaffen. Het is zaak, juist als deskundige, om zoveel mogelijk informatie te vergaren, dóór te vragen bij onduidelijkheden en de van de opdrachtgever ontvangen gegevens kritisch te bekijken om eventuele problemen te voorkomen.

Ad. lid 2, 3 en 4)

Het is mogelijk dat de beperking van aansprakelijkheid onder bepaalde omstandigheden geen stand houdt. Indien de opdracht een wettelijke controle van een financiële verantwoording betreft, bestaat een groot risico dat de rechter de beperking van de aansprakelijkheid geheel of gedeeltelijk buiten werking stelt op grond van de redelijkheid en billijkheid. Een andere voorbeeld is het geval van een consument die door een grote fout, enorme schade lijdt die vele malen groter is dan de vergoeding die hij ontvangt op grond van de voorwaarden. Een en ander is overigens sterk verweven met alle omstandigheden van het geval en zal sneller aan de orde zijn bij consumenten dan bij grote ondernemingen.

Ad. lid 7)

Lid 7 bepaalt dat de opdrachtgever de opdrachtnemer onder bepaalde voorwaarden vrijwaart voor vorderingen van derden. Is de opdrachtgever een particulier (een natuurlijk persoon die niet handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf), dan zou de clause kunnen worden vernietigd op grond van artikel 6:236 sub h BW omdat een dergelijke bepaling, jegens particulieren, als onredelijk bezwarend wordt aangemerkt. Het initiatief tot vernietiging ligt bij de particulier. Indien er geen beroep op vernietiging van dit artikellid wordt gedaan, noch anderszins wordt geprotesteerd, dan blijft de bepaling gelden.

De vrijwaringclause is niet van toepassing op controleopdrachten die op basis van artikel 2:393 BW worden uitgevoerd. De vrijwaringclause laat dus vanzelfsprekend onverlet de verantwoordelijkheid van de accountant uit hoofde van een opdracht tot onderzoek van de jaarrekening zoals bedoeld in voornoemd artikel en eventuele andere onderzoeksopdrachten conform de daarvoor geldende regels.

Artikel 12. OPZEGGING

Ad. lid 1)

Normaliter eindigt een opdrachtovereenkomst doordat zij wordt volbracht. In de uitspraak 1984/10 bevestigt het College van Beroep voor het bedrijfsleven de uitspraak van de Raad van Tucht dat het met het gewenste karakter van de relatie tussen de accountant en zijn cliënt onverenigbaar is dat door de accountant getracht wordt deze relatie te doen voortduren, nadat de cliënt door opzegging van de diensten te kennen heeft gegeven niet langer het vereiste vertrouwen in hem te stellen. Uit de tuchtrechtspraak blijkt voorts dat een gedwongen voortzetting van de relatie door het hanteren van een opzegtermijn, niet in overeenstemming is met het noodzakelijke vertrouwen dat tussen de opdrachtgever en de openbaar accountant dient te bestaan. Een dergelijke bepaling in de algemene voorwaarden vormt volgens de Raad van Tucht een inbreuk op de eer van de stand (JT 2004-14).

Beide partijen kunnen dan ook de overeenkomst te allen tijde opzeggen. Indien de accountant opzegt, dient deze daarbij vanzelfsprekend wel de nodige zorgvuldigheid in acht te nemen om te voorkomen dat de belangen van de opdrachtgever onevenredig worden geschaad.

Zo is het belangrijk dat er bij de beëindiging van een doorlopende opdracht duidelijke afspraken gemaakt worden over het exacte tijdstip van de beëindiging en wat de accountant nog wel en niet meer zal doen. Verder is van belang dat de opzegging deugdelijk gemotiveerd wordt. Het ontbreken van vertrouwen kan bijvoorbeeld een reden zijn of het uitblijven van betaling van de declaraties ondanks herhaaldelijke aanmaningen. Tenslotte dient de accountant zich te allen tijde ervan te vergewissen dat de beëindiging op een zodanige wijze/tijdstip geschiedt dat de opdrachtgever, gelet op diens betrokken belangen, geen onevenredig nadeel ondervindt.

Artikel 13. OPSCHORTINGSRECHT/ RETENTIERECHT

In dit artikel is de bevoegdheid opgenomen voor opdrachtnemer om de nakoming van zijn verplichtingen, waaronder begrepen de afgifte van bescheiden en/of andere zaken aan opdrachtgever, op te schorten tot op het moment dat de vorderingen op opdrachtgever volledig zijn voldaan. De niet nagekomen

verplichtingen moeten in nauw verband staan met de op te schorten verplichtingen. Een dergelijke samenhang bestaat tussen de hoofdverbintenissen onderling (honorarium tegenover geleverde dienst), maar ook tussen een hoofdverbintenis en een verbintenis tot vervangende schadevergoeding wegens schending van een hoofdverbintenis. Uit de jurisprudentie (2000-26, JT 1998-3) blijkt dat het bij het toepassen van een opschortingsrecht belangrijk is dat dit wordt medegedeeld aan de opdrachtgever. Bewijsrechtelijk gezien is het verstandig deze mededeling schriftelijk te doen.

De opdrachtnemer dient, afhankelijk van de omstandigheden van het geval, op een zorgvuldige wijze met de redelijkheid en billijkheid in het oog, gebruik te maken van deze bevoegdheid.

Artikel 14. VERVALTERMIJN

Voor zover het uitoefenen van een bepaalde bevoegdheid niet aan een wettelijke vervaltermijn is gebonden, staat het partijen vrij te bedingen, dat die bevoegdheid op straffe van verval, binnen een bepaalde termijn dient te worden uitgeoefend. In de algemene voorwaarden is ter zake een termijn van 1 (één) jaar opgenomen. In een enkel geval kan geoordeeld worden dit het beding op grond van bijzondere omstandigheden onredelijk bezwarend is of in strijd is met de redelijkheid en billijkheid en daardoor vernietigbaar.

Artikel 15. ELEKTRONISCHE COMMUNICATIE

In verband met eventuele aansprakelijkheden die over een weer kunnen ontstaan door het gebruik van elektronische mail, is een bepaling opgenomen die het gebruik van e-mail mogelijk maakt en de aansprakelijkheid daaromtrent regelt.

Artikel 16 OVERIGE BEPALINGEN

Ad. lid 2)

In deze bepaling wordt geregeld dat Opdrachtgever werknemers van Opdrachtnemer niet mag benaderen om daar in dienst te treden gedurende een zekere periode. Doet Opdrachtgever dit toch en lijdt Opdrachtnemer ten gevolge hiervan schade, dan kan vergoeding van deze schade worden gevorderd bij de rechter.

De gebruiker van deze algemene voorwaarden kan overwegen om aan artikel 16 lid 2 een boeteclausule en/of schadeloosstellingverplichting toe te voegen zodat duidelijk is welk bedrag in elk geval is verschuldigd, zonder dat Opdrachtnemer dient aan te tonen welke schade precies is geleden door het overnemen van een werknemer.

Artikel 17. TOEPASSELIJK RECHT EN FORUMKEUZE

Ad. lid 1)

Met het oog op buitenlandse cliënten is het aan te bevelen Nederlands recht van toepassing te verklaren.

Ad. lid 2)

Rekening zal moeten worden gehouden met de artikelen 101 en 108 lid 2 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, waarin wordt bepaald dat een forumkeuze in een overeenkomst (in dit geval het beding dat geschillen worden beslecht door de bevoegde rechter in het arrondissement van de opdrachtnemer) voor wat betreft kantonzaken en voor wat betreft vorderingen op consumenten geen gevolg heeft. Dit is slechts anders indien partijen ná het ontstaan van het geschil een afspraak hebben gemaakt over het aan te zoeken forum.

Het staat partijen overigens vrij om gezamenlijk overeen te komen een geschil op andere wijze op te lossen. Daarbij kan worden gedacht aan bindend advies, arbitrage of mediation.

18. CONVERSIE; STRIJDIGHEID MET OPDRACHTBEVESTIGING

Ad. lid 1)

Indien een beding van de algemene voorwaarden en/of de Overeenkomst nietig/vernietigbaar is, blijven de overige bepalingen van de algemene voorwaarden of de Overeenkomst van kracht. Dit vloeit reeds voort uit de wettelijke regeling omtrent de algemene voorwaarden waarin steeds wordt gesproken over de aantastbaarheid van “een beding” in algemene voorwaarden.

Ook artikel 3:41 BW brengt met zich dat bij een nietigheid die slechts een deel van een rechtshandeling betreft, de rechtshandeling (in casu dan de overeenkomst van opdracht inclusief de algemene voorwaarden) in beginsel voor het overige in stand blijft. Artikel 18 lid 1 voegt hieraan toe dat indien de redelijkheid en billijkheid of het onredelijk bezwarend karakter van enige bepaling van de Overeenkomst dan wel van de algemene voorwaarden nietigheid dan wel vernietigbaarheid met zich brengt, dit artikel geconverteerd wordt in een artikel met een zoveel mogelijk overeenkomstige betekenis.